

HAYDN, JOSEPH, SWIETEN, GOTTFRIED VAN,
DE LA GARDIE, JACOB, SILVERSTOLPE,
FREDRIK SAMUEL

Skapelsen. Oratorium satt i musik af
Joseph Haydn ... Öfversättning.
=Anon=. Wien, tryckt hos Mathias
Andreas Schmidt, k.k. hofboktryckare.
1800.

1800

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
 - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
 - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
 - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

1800.

Nitt 51

Orat

(Pr)

1800

1700-1829

Öfversatt af

F. S. Sjöqvist 2^a och 3^a P

(Karlens utgåva)

af J. G. Sjöqvist 1^a P

SKAPELSEN.

O r a t o r i u m

fatt i Mufik

a f

JOSEPH HAYDN,

Doctor i Tonkonsten,

Capellmästare

Hos Regerande Fursten af Esterhazy,

Ledamot

a f

Kongl. Svenska Musicaliska Academien.

Öfversättning.

W I E N,

Tryckt hos MATHIAS ANDREAS SCHMIDT,

k. k. Hofboktryckare.

1800.

SKAPPELSEN.

OTATOTIM

PERSONERNE.

21

Raphael.

Gabriel.

Uriel.

JOSEPH HAYDN }
 Öfver-Änglar.
 Doctor i Tonkonsten }
 Capellmästare }

Flere Änglar.

Adam.

Eva.

Öfversättning

WIEN.

Tryckt hos MATTHIAS ANDREAS SCHMIDT,
 k. k. Hofbuchbinder.

1806

FÖRSTA AFDELNINGEN.

Intradan föreställer Chaos.

FÖRSTA SCENEN.

Raphael, Uriel och Änglar.

Raphael.

Recitativ med accomp.

I begynnelsen skapte Gud himmel och jord;
och jorden var utan form, och tom; och mör-
kret var öfver ytan af djupet.

Chor af Änglar.

Och Guds Ande sväfvade öfver ytan af
vattnet, och Gud sade: Varde Ljus! och det
vardt Ljus.

Uriel.

Recitativ med accomp.

Och Gud såg det an, och fann det godt;
och Gud skiljde ljuset från mörkret.

A r i a.

Re'n flydde för de heliga strålar

De dystra, mörka, rysliga skuggor

Den första dagen föds.

Förvirring bryts, och ordning tar dess rum.
 Förskräckte förtas afgrundsänglars här
 I det mörka djupet ner

Till evig natt.

Ch o r.

Förtviflan, hatet, hämden
 Ledfaga deras fall;
 Och verlden alstras fram —
 En vink af Skaparns hand.

ANDRA SCENEN.

Raphael, Gabriel och Änglar.

Raphael.

Recitativ.

Och Gud skapte firmamentet, och delade
 vattnen, som under firmamentet voro, från de
 vattn, som öfver firmamentet voro; och det
 vardt så.

Med accomp.

Nu rasade häftigt brusande stormar;
 Som löfven för vinden, så ilade molnen;
 I luften flögo lågande blixtrar,
 Och rysligt ljungade thordön ur skyn.

Nu

Nu upkom floden, frid och hög,
 Det vederqveckande ragnet,
 Det grymt förhärjande haglet,
 Den lätta flockiga snön.

C h o r.

Gabriel och Änglarne.

Gabriel ensam.

Med tjusning ikådas Skaparns magt
 Af himlafskarans glada tropp;
 Och fången lyfts mot etherns rymder
 Till Skaparns lof
 För andra dagens verk.

Alla.

Och fången lyfts mot etherns rymder
 Till Skaparns lof
 För andra dagens verk.

TREDJE SCENEN.

Raphael, Gabriel, Uriel och Änglar.

Raphael.

Recitatif.

Och Gud sade: Församle sig alt vattnet un-
 der himlen tillhopa på en ort, och komme fram
 det

6
det torra landet! och det vardt få. Och Gud
nämde det torra landet. Jord, och der vattnet
sig samlat, nämde Han: Haf; och Gud låg att
det var godt.

A r t i a.

Rysligt, i skummiga vågor,
Re'n hafvet hvälfs med ökad fart;
Höjder och klippor ses stiga,
Och bergens toppar höjs mot skyn.
Och längen lyfts mot ethras rymder
På fältet brufande går fram
En vidgad ström i många bugter.
Sagta smyger fram i dal'n
Med ensligt forl en skuggad bäck.

Gabriel.

Recitativ.

Och Gud sade: Må gräs af jorden bringas
fram, Örter, som gifva frön, och träd, som
frukter bära efter hvarjes art, som äga frön uti
sig sjelfve uppå jorden! och det vardt få.

A r t i a.

Re'n bjuder ängens friska gräs
Till ögats tjsning nya mål;

Af

III Af tusen blommors skiljda pragt
 Och Den sijnne blicken rörs.

Här rosens ångor andas in,

Här skänks den svaga lif.

Här grenen böjs af rika frukters tyngd.

Här lunden lämnar svalkan dolda fkygd.

De kala berg bekröns med lummig skog.

Uriel.

Recitativ.

Och den himmelska härskaran förkunnade
 den tredje dag, prisande Gud, sägande:

Chor.

Stämm lyran up! högt skall den ljuda,

Och offrom glädt vår tacksamhet!

Loffjungom vår Gud, vår mäktige Gud,

Som hafver himlen och jorden begjutit

Med skönhet och pragt!

med himmelsk sång, utropande Dets makt, alls:

FJERDE SCENEN.

De förre.

Uriel.

Recitativ.

Och Gud sade: Sätte sig ljuset på fästet af
 himmeln, på det dagen må skilljas från natten

och

8
och gifvas ljus på jorden; och vare detta till
tekn, så för tider som för dagar och för år! Och
stjernorne skapte Han äfven.

Med accomp.

Med majestät

Ur östern Solens första strålar sprids,
Och lik en brudgum full af eld,
En hjelte stolt och glad
Som löper till sitt mål.

Bundit.

Med långsam gång och ljufligt skimmer
I nattens lugn här skrider Månan fram.

Efter behag.

Den vidt utsträckt himlarymd
Var utan tal med klara stjernor prydd,
Och Guds hel'ga Söner förkunnade den fjerde dag
med himmelsk fång, utropande Dets magt, altså:

C h o r.

Ja, himmeln förkunnar oss Skaparns Under,
Och fästet vittne blir utaf Dets händers verk.

Gabriel, Uriel, Raphael.

En dag till en anh förtälljer Dets lof,
Den natt, som förgår, till följande natt.

Alla.

Alla.

Ja, himmeln förkunnar ofs Skaparns Under,
Och fästet vittne blir utaf Dets händers verk.

Gabriel, Uriel, Raphael.

I alla land upgår Dets ord,

Alla öron ljufligt,

Ingen tunga nytt.

Alla.

Ja, himmeln förkunnar ofs Skaparns Under,
Och fästet vittne blir utaf Dets händers verk.

ANDRA AFDELNINGEN.

FÖRSTA SCENEN.

Gabriel, Raphael, Uriel och Änglar.

Gabriel.

Recitativ med accomp.

Och Gud sade: Må vattnet bringa fram till
öfverflöd rörliga djur, de lif hafva, och fog-
lar, de öfver jorden flyga må och bo under fä-
stet af himmeln!

A r i a.

På starka vingar lyfter sig
Den stolta Örn, och delar skyn
Med driftig flygt till solen up.

Re'n Lärkans fång har hälfat öfterns rand,
Och kärlek tyds i Dufvors glada spel,
I häckens gömda sköt
Hörs Näktergalens ljufva stämman höjas;

Än

Än tryckte ängslan ej dess bröst,
 Än hade klagan icke fört
 Dess retande behag.

Raphael.

Recitativ.

Och Gud skapte Hvalfiskar och alla öfriga
 djur, de lif hafva, och Gud välsignade dem,
 såled's:

Bundit.

Befryndens alla! öken er,
 I luftens fosterbarn! föröken er,
 Och sjungen till min ära!
 Öken er, i hafs och floders alster,
 Och fyllen alla djup!
 Befryndens, växen, öken er,
 Och glädjen er i eder Gud!

Efter behag.

Och Änglarne stämde up sina klingande har-
 por, och söngo undret af den femte dagen.

Terzette.

Gabriel,

Mot dagens ljusa fält,
 Ur löfvens bäddar lyfts
 De skimrande höjders topp.

Ur

Ur deras ådror leds,
 Likt flytande cristall,
 Den svalkande bäcken fram.

Uriel.

I skiljda flockar fyns
 Till höjden svinga sig
 De glättiga foglars här.

De sträckta fjädrars glans
 Förhöjer med defs sken
 Den gyllene solens ljus.

Raphael.

I dammen silken, vig
 Och snabb, än blicka ses
 I tusende bugter fram.

Ur havvets sänkta grund
 Än häfs Leviathan
 På skummiga vågor up.

Alla Tre.

Hur rik i Dina verk, o Gud!

Hvem fattar deras mängd!

Ditt namn är stort, och stor Din magt,

Och evigt blir Ditt lof!

Chor.

Chor.
Ja, Gud är stor, och stor Dets magt,
Och evigt blir Dets lof!

ANDRA SCENEN.

De förre.

Raphaël.

Recitativ.

Och Gud sade: Må jorden bringa fram
levande djur af hvarje art, få och kråkande
djur, och däggande djur af alla slag!

Med accomp.

Re'n jordens sköte öpnar sig,
Och straxt föds fram på Skaparns bud,
Till storlek form och slag,
De djur hvarmed naturen pryds.

Af glädje ryter det stolta Leyon högt.
Här skjuter den modiga Tigern up.
Här Hjorten, snabb, med grenigt hufvud flyr.
Med yfvig mahn och full af eld,
I högsta språng den ädla Hästen ses.
På ängens bädd re'n Oxen hvilar sig
Bland spridda hjördars flock.

Vid

Vid källan går att läfka fig
 Det ullbeklädda lena Får.
 Som damm nu lyfts
 I täta hvirflar en här af Infecter;
 Och långsamfamt Malken
 Ur jordens hålor krälar fram.

A r i a.

I all defs glans nu Himlen blänker,
 Nu ter sig Jorden i defs pragt,
 Nu Luften fylls af foglars skara,
 Nu Vattnet rörs af fiskars mängd,
 Och marken trycks af djurens tyngd.

Dock är ej alt fullbordat än;
 Det Hela saknar än ett Verk,
 Som Sjelft bör tyda Skaparns magt,
 Och högt Hans godhet prifa skall.

Uriel.

Recitativ.

Och Gud skapte Menniskan till Sitt beläte.
 Till Guds beläte skapt hon. Man och Qvinna
 skapte Han dem. Och lifvets anda blåste Han
 dem in; och menniskan feck en lefvande själ.

Aria.

Aria.

Med ädel, hög, och liflig blick,
 Af skönhet, mod, och styrka höljd,
 Med fyn' mot ljuset rigtad, står

En Man,
 Guds Bild, och Kung utaf natur'n.

Utur des hvälfda hjällas spets
 Går snillets och förståndets eld,
 Och i des tjufsta blickar röjs

En Sjal,
 En Skaparns Kraft och Liflighet.

Uti des sköte fluter sig,

Ur Skaparns händer förd,
 Des maka ömt och känslöfult.

Med glädjens hälsning bjuder hon,

Som våren ljuf och mild,
 Sin kärlek, tro och hörsamhet.

Raphaël.

Recitativ

Och Gud fåg hvarje ting af det Han Skapat,
 och det var ganska godt; och den himmelska
 hären prisade verket af den sjetta dagen med
 ljuslig sång.

Chor.

C h o r.

Fullkomnat är det stora verk.
 Sjelf Skaparn gläds och ser det an.
 Lät ock vår glädje skalla högt!
 Till Herrans lof stämms up vår sång.

Gabriel och Uriel.

Till Dig, o Gud, lyfts hvarje blick,
 Om föda ropa de till Dig;
 Du låter up Din hand,
 Och genast mättas de.

Raphael.

Och då Din blick dem öfverger,
 Då bäfva de och klaga högt.
 Du andan dem betar;
 I stoft förbytas de.

Gabriel, Uriel och Raphael.

Du andan åter gjuter in;

Förnyat lif dem återskänks,

Och jorden redan får

Ny kraft och nytt behag.

Alla.

Fullkomnat är det stora verk;
Till Herrans lof stämms up vår fång.

Alt skall prifa Herrans Under,
Ty endast Han är hög och mächtig;
Halleluja!

TREDJE AFDELNINGEN.

FÖRSTA SCENEN.

Uriel och Änglar.

Uriel.

Recitativ med accomp.

Ur öfterns tända sky,
 Re'n väckt af ljuflig klang,
 Gryr dagen ny och skön.

Från himlahvalfvets rymdet
 Gjuts evig harmonie
 Till jordens slätter ner.

Se det förtjufta par,
 Hur hand i hand det går.
 I deras blickar tänds
 De högre känflors eld.

Re'n höjes deras röst
 Att tyda Skaparns lof;
 Må våra sånger då
 Med deras blanda sig!

ANDRA SCENEN.

Adam, Eva och de förre.

L o f s å n g

med omväxlande Chor af Änglarne.

Adam och Eva.

Ut af Din magt, o verldars Gud,
Är jord och himmel fylld.

Natur'n, så stor, så undransvärd,
Är flägten af Din hand.

C h o r.

Bepriklad vare Skaparns magt!
Hans lof skall tydas af vår röst!

Adam.

Du Stjernors Kung, hur mild, hur skön
Du tänder dagens ljus!

Hur lifvas ej natur'n af dig,
Du alla verldars själ!

C h o r.

Lät vidt som dina strålars gräns
Förkunnas Skaparns lof och magt!

Eva.

Och du, den tyfta nattens tröft,
Och hvalfvets rika här,
Förtälljen öfveralt Hans lof
Med melodiers ljud!

Adam.

I elementer, hvilkas kraft
 I nya former röjs;
 I moln och dimmor, dem en vind
 Förfamlar och förströr;

Adam och Eva.

Loffjungen alla himlars Gud!

C h o r.

Loffjungen alla himlars Gud!
 Stort är Dets namn, och stor Dets magt.

Eva.

I källor, susen till Hans lof!
 I tallar, bugen er!
 I blomster, spriden ångor högt
 Att flägta för Hans fjät!

Adam.

I, hvilkas fot på bergen förs,
 Och i, som dälden när;
 I, hvilkas väg mot molnen ställs,
 Och i ur bölljans djup;

Adam och Eva.

I djur, loffjungen himlars Gud!

C h o r.

I djur, loffjungen himlars Gud!
 Han dyrkes af Sitt skapta verk!

Adam

Adam och Eva.

I dystra lundar, berg, och haf,

I vittnen till vårt lof;

Lät ljuda högt i alla land

Ert genfvar till vår fång!

Chor.

Tag mot, o Gud, vårt lof, vår tack!

Utur Din hand rann verlden up.

Dig dyrkar alla himlars här.

Vi prife Dig i evighet.

TREDJE SCENEN.

Adam och Eva.

Adam.

Recitativ.

Nu är den första pligten fylld,

Och Skaparn våra fånger hört.

Nu följ mig åt igenom lifvets bana!

Jag leder dig, och hvarje steg

Gör känslan ny i våra bröst,

Och visar spår af magt.

Än skall du röna prof

Af godhet och af nåd

Som Skaparn oss bevist.

HAD

Han prisas skall af oss!
Han blir vårt hjertas mål!
Kom, följ mig åt! Jag leder dig.

Eva.

Recitativ.

O du, hvars bild jag blef!
Mitt värn, min sköld, mitt Alt!
Din villja är min lag;
Så Skaparn budit har.
Och dig att lyda, blir
Min ära, mitt beröm.

Duette.

Adam.

Öma Maka! Vid din sida
Flyter ljuft min lefnad fram.
Hvarje ögonblick är tjusning;
Ingen oro bryter den.

Eva.

Öma Make! Vid din sida
Gjutes fällhet i mitt bröst;
Dig jag helgar sjelfva lifvet;
Må din kärlek bli min lön!

Adam.

Den droppiga morgon',
O huru muntrar den!

Eva.

Eva.

Och aftonens vindar,
O huru svalka de!

Adam.

Hur läskar ej
De röda fruktens saft!

Eva.

Hur tjuftar ej
De prydda blomstrens doft!

Böda.

Dock utan dig, hur föga njöts,

Adam.

Af gräsets dagg!

Eva.

Af vindens flägt!

Adam.

Af fruktens saft!

Eva.

Af blommans doft!

Böda.

Med dig förädlas alla nöjen;
Med dig är deras njutning högst;
Med dig knyts sällheten vid lifvet;
Alt delas ljuft med dig.

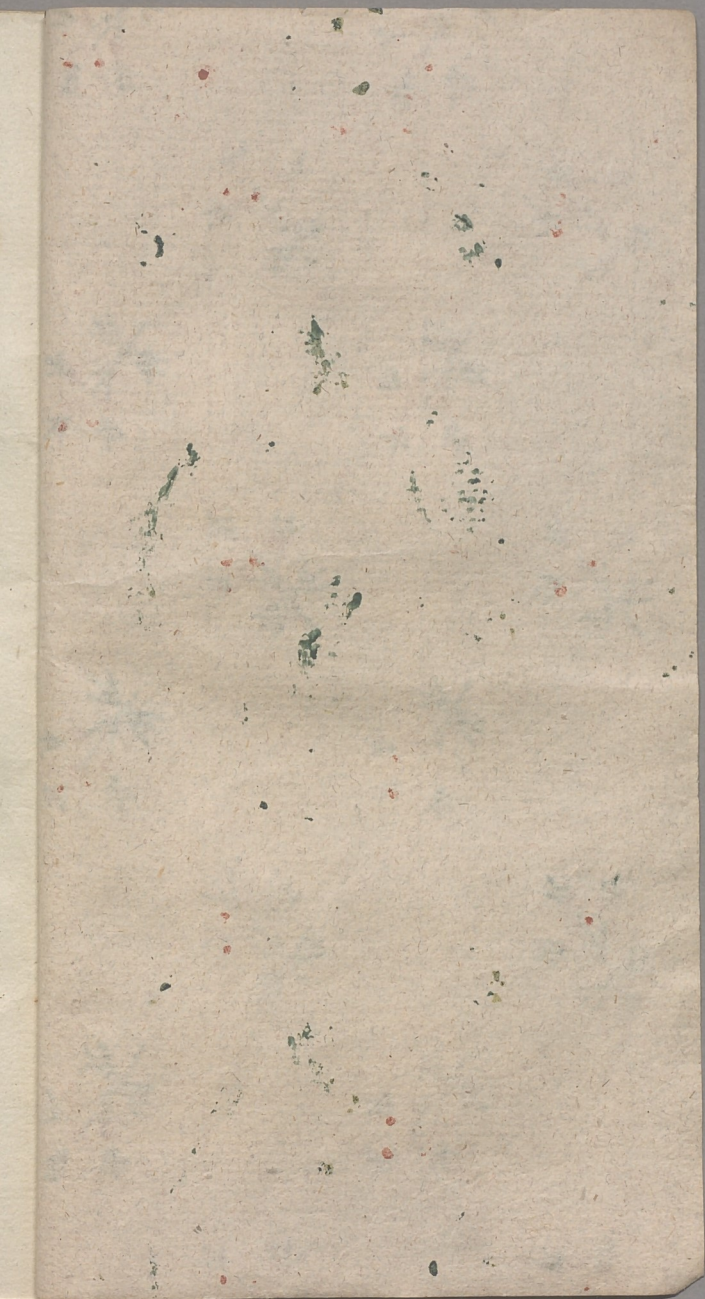
SIDSTA SCENEN.

*Uriel och Änglar.**Uriel,**Recitativ.*

Hur lycklige, hur fälle blifven i,
 Om fallkt begrep er ej förför
 Att mer begära än i fått,
 Och veta mera än i bören!

C h o r.

Lofve Herran alla tungor!
 Prisen Honom, i Hans alster!
 Låten högt Hans namn förkunnas!
 Högt Hans ära återskalla!
 Må Skaparns lof i alt förkunnat bli!
 Amen!

www.books2ebooks.eu